

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-методичної роботи)

Микола АФАНАСЬЄВ

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
Спеціальність **051 «Економіка»**
Освітній рівень **другий (магістерський)**
Освітня програма **Економіка підприємства**

Вид дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри економіки підприємства
та менеджменту

Анастасія ПАНЧУК

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту
Протокол № 2 від 27.08.2020 р.

Розробник:

Селезньова Г.О., к.е.н., доц. кафедри економіки підприємства та менеджменту

Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Сучасні умови господарювання вітчизняних підприємств характеризуються високим рівнем мінливості чинників зовнішнього і внутрішнього середовищ, зростанням рівня конкурентної боротьби. Така ситуація обумовлює необхідність розробки стратегій розвитку підприємств і стратегій конкуренції, вивчення кон'юнктури ринку розробки механізмів виявлення й утримання конкурентних переваг підприємства тощо. Все це обумовлює необхідність вивчення теорії та практики управління конкурентоспроможністю підприємств у ринкових умовах господарювання.

Навчальна дисципліна «Управління конкурентоспроможністю підприємства» є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Економіка підприємства».

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань і практичних навичок з ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах господарювання.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макроекономіка	Корпоративне управління
Мікроекономіка	
Економіка підприємства	Управління бізнес-процесами
Менеджмент	
Стратегія підприємства	Виконання тренінгів та магістерських дипломних робіт
Планування і контроль на підприємстві	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички щодо забезпечення конкурентних переваг підприємства на основі діагностики середовища	Визначати основні елементи конкурентного середовища та оцінювати їх вплив на підприємство, а також конкурентні переваги підприємства та здійснювати їх діагностику. Забезпечувати формування нових конкурентних переваг шляхом використання певних концепцій та підходів до їх формування на основі обґрунтованої конкурентної стратегії.
Здатність обґрунтовувати програму підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі результатів оцінювання конкурентоспроможності продукції та підприємства в цілому	Оцінювати конкурентоспроможність підприємства та його продукції різними методами та здійснювати управління конкурентоспроможністю підприємства з урахуванням соціальної відповідальності бізнесу. Обґрунтовувати програму підвищення конкурентоспроможності підприємства та оцінювати ефективність управління конкурентоспроможністю.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи конкурентоспроможності та діагностика середовища з метою забезпечення конкурентних переваг

Тема 1. Сучасні теорії конкуренції

1.1. Еволюція теорії конкуренції.

Сутність конкуренції. Еволюція поглядів на конкуренцію (особливості концепцій А. Сміта, Д. Курно, Ф. Хайєка, Ф. Найта, С. Л. Брю, Й. Шумпетера та ін.). Сучасні підходи до визначення конкуренції (поведінковий, структурний, функціональний). П'ять етапів формування теорії конкуренції. Визначення економічної конкуренції.

1.2. Сучасні теорії конкуренції.

Особливості сучасного етапу розвитку конкуренції. Концепція М. Портера «П'ять сил конкуренції» та її зв'язок з універсальними конкурентними стратегіями. Ресурсна концепція формування конкурентних переваг та її представники (М. Тресі та Ф. Вірсема, П. Сенге, І. Нонакі, Г. Хемел та К. К. Прахалад). Інституційна концепція та теорії поєднання конкуренції і співробітництва Дж. Ф. Мура, А. Бранденбургера та Б. Дж. Нейблаффа. Концепції формування ринків майбутнього (К. Кристенсен, Г. Хемел та К. К. Прахалад, У. Чан Кім та Р. Моборн).

1.3. Форми і методи конкуренції.

Об'єкт, суб'єкт та предмет конкуренції. Функції конкуренції, які вона виконує на ринку. Види та форми конкуренції (за ступенем інтенсивності конкуренції, за формами задоволення потреб споживачі). Методи цінової та нецінової конкуренції. Рівні конкуренції.

Тема 2. Державне регулювання конкуренції

2.1. Правові основи державного регулювання економічної конкуренції.

Сутність державного регулювання економічної конкуренції. Цілі державного регулювання конкуренції та монополізму. Акти вищої юридичної сили, у формі яких здійснюється нормативне регулювання економічної конкуренції в Україні. Антимонопольний комітет та його функції. Система антимонопольних органів. Основні завдання Антимонопольного комітету України. Права Антимонопольного комітету України.

2.2. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Види порушень антимонопольно-конкурентного законодавства. Групи правопорушень, що належать до недобросовісної конкуренції. Антиконтурентні дії або монополістичні зловживання. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Види відповідальності за правопорушення у сфері економічної конкуренції.

Тема 3. Діагностика конкурентного середовища підприємства

3.1. Конкурентне середовище підприємства та методи його діагностики.

Поняття конкурентного середовища та основні умови його формування. Діагностика конкурентного середовища та її форми. Порядок проведення діагностики конкурентоспроможності. Методи оцінювання конкурентоспроможності області, підприємства, продукції.

3.2. Діагностика галузі та конкурентних сил ринку.

Послідовність діагностики галузі. Основні техніко-економічні характеристики галузі. Модель «п'яти сил конкуренції» М. Портера та її елементи: суперництво між існуючими конкурентами, вплив постачальників та покупців на ціни та умови продажу, загроза появи нових конкурентів у галузі, загроза з боку товарів-субститутів. Бар'єри входу й виходу, а також інші чинники впливу на інтенсивність конкуренції на ринку. Методика дослідження конкуренції на галузевих ринках.

3.3. Рушійні сили ринку та інтенсивність конкуренції.

Сутність рушійних сил ринку та їх вплив на інтенсивність конкуренції. Чинники, які найчастіше виявляються рушійними силами конкуренції (зміни в довгострокових тенденціях зростання галузі, складі покупців, засобах використання товару, структурі витрат, технології та ін.). Методики оцінювання конкуренції: за розподілом ринкових часток, за темпами зростання ринку, за рентабельністю ринку. Показники концентрації виробництва в галузі (коефіцієнт концентрації, індекс Херфіндала та Херфіндала-Хіршмана, коефіцієнт відносної концентрації тощо).

3.4. Аналіз діяльності конкурентів.

Сутність понять «галузь» і «конкурент». Виявлення основних конкурентів за допомогою побудови карти стратегічних груп конкурентів, інтерпретація результатів. Структура аналізу діяльності конкурентів. Методика побудови та інтерпретації конкурентної карти ринку як завершального етапу аналізу конкурентів.

Тема 4. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових

4.1. Потенціал підприємства як об'єкт управління.

Сутність поняття «потенціал». Підходи до визначення поняття «потенціал підприємства». Необхідність управління потенціалом підприємства. Управління потенціалом підприємства: сутність, об'єкт, предмет дослідження, ціль та завдання. Види управління потенціалом. Мета й функції поточного та стратегічного управління підприємством. Функції потенціалу в процесі розвитку підприємства, їх взаємозв'язок із загальними функціями управління.

4.2. Управління конкурентоспроможністю підприємства.

Потенціал підприємства як джерело формування конкурентних переваг. Сутність та основні рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства. Сутність управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства. Формування багаторівневої системи управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства. Основні етапи управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства. Моніторинг як основа забезпечення конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

4.3. Методика визначення та оцінювання конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Основні методи оцінювання конкурентоспроможності потенціалу. Прикладні моделі оцінювання конкурентоспроможності потенціалу підприємства: індикаторний метод і побудова матриці оцінювання конкурентоспроможності потенціалу підприємства на основі розрахунку відповідних індикаторів, вибір стратегії підвищення конкурентоспроможності потенціалу підприємства, метод набору конкурентоспроможних елементів.

Тема 5. Формування конкурентних переваг підприємства

5.1. Сутність та співвідношення понять «ринкові чинники успіху», «ключові компетенції», «конкурентні переваги».

Ключові чинники успіху: поняття та класифікація. Зовнішній аспект забезпечення конкурентних переваг (ринкові чинники успіху). Внутрішній аспект забезпечення конкурентних переваг (ключові компетенції). Конкурентна перевага як результат реалізації підприємством ключових чинників успіху. Сутність та основні властивості ключових компетентностей.

5.2. Сутність та чинники формування конкурентних переваг.

Підходи до визначення конкурентної переваги підприємства. Основні принципи досягнення переваг у конкуренції. Види конкурентних переваг (зовнішні та внутрішні, нижчого й вищого порядку). Основні характеристики конкурентних переваг. Цикл конкурентних переваг підприємства. Умови виникнення та збереження конкурентних переваг. Джерела формування конкурентних переваг та їх еволюція.

Змістовий модуль 2. Сучасні технології управління конкурентоспроможністю підприємства

Тема 6. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства

6.1. Підходи до забезпечення конкурентних переваг.

Основні сфери конкурентних переваг підприємств. Сучасні концепції забезпечення конкурентних переваг: структурна, ресурсна, інституційна. Підходи до формування конкурентних переваг: конкурентне позиціонування, орієнтація на споживача, орієнтація на конкурента, акцент на матеріальні і нематеріальні ресурси, динамічний підхід до розвитку здібностей компанії, управління знаннями та організації, що самонавчаються, вибір стратегії в межах «ціннісних дисциплін», інноваційний потенціал підприємства, управління відношеннями з бізнес-партнерами, теорія екосистем (коволюція), теорія соконкуренції, формування ринків майбутнього на основі інтелектуального лідерства, стратегія блакитного океану.

6.2. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Диференціація її сутність та напрями. Лідирування за витратами та заходи щодо його забезпечення. Умови доцільності формування конкурентних переваг на основі низьких витрат. Концепція «ланцюжка створення вартості» М. Портера. Погіршення якості конкурентного середовища: стратегії фірми щодо середовища. Типові причини новацій, які дають конкурентну перевагу. Зв'язок методів досягнення конкурентних переваг із конкурентною стратегією. Класифікація конкурентних стратегій за Г. А. Азоєвим. Сутність та переваги стратегії оптимальних витрат. Типи стратегій за підходом А. Ю. Юданова.

Тема 7. Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства

7.1. Етапи формування конкурентних переваг.

Етапи формування конкурентних переваг: підготовчий, проектний, впровадження нових конкурентних переваг, заключний етап (аналіз результатів впровадження нових конкурентних переваг). Система інформації для створення нових конкурентних переваг. Обмеження, які можуть перешкодити впровадженню конкурентної переваги.

7.2. Обґрунтування ефективної стратегії конкуренції за різними станами галузі.

Стратегії для конкуренції у нових галузях: специфіка галузей, що знаходяться на стадії зародження. Основні труднощі підприємств на швидкозростаючих ринках. Стратегії конкуренції для галузей, що знаходяться на стадії зрілості: скорочення параметричного ряду, модернізація виробничого процесу, посилення уваги до зниження витрат тощо. Стратегії для підприємств, що діють у галузях, які знаходяться на стадії спаду. Стратегії для конкуренції в роздроблених галузях. Стратегії конкуренції на міжнародних ринках.

7.3. Ситуаційне проектування стратегій конкуренції для підприємств з різним рівнем домінування на ринку.

Стратегії лідерів галузі: стратегія постійного наступу, стратегія оборони та укріплення, стратегія відносно фірм, що слідує за лідером. Стратегії для підприємств, що знаходяться на другорядних ролях: стратегія вакантної ніші, стратегія спеціаліста тощо. Стратегії для слабкого бізнесу: стратегія кругового наступу, оборони та укріплення, негайного відступу, «збору врожаю». Стратегії відновлення для кризових ситуацій: перегляд стратегії, збільшення доходів, зниження витрат тощо.

Тема 8. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції

8.1. Критерії, чинники та етапи оцінювання конкурентоспроможності товару.

Сутність поняття «конкурентоспроможність товару», підходи до його визначення. Параметри та показники конкурентоспроможності товару. Критерії конкурентоспроможності. Чинники, що впливають на конкурентоспроможність товару. Цілі та порядок оцінювання конкурентоспроможності продукції.

8.2. Принципи, методи і діагностичні процедури оцінювання конкурентоспроможності продукції.

Основні принципи та завдання аналізу конкурентоспроможності продукції. Методи оцінювання конкурентоспроможності продукції: прямі методи, методи оцінювання якості продукції як непрямі методи оцінювання її конкурентоспроможності, методи оцінювання конкурентоспроможності, що використовуються на різних етапах життєвого циклу. Форми подання даних оцінювання: графічні, матричні, розрахункові.

8.3. Основні підходи до управління конкурентоспроможністю товару.

Системний, відтворювальний, комплексний, функціональний підходи. Структура та підсистеми управління конкурентоспроможністю продукції. Основні напрями забезпечення конкурентоспроможності продукції.

Тема 9. Управління конкурентоспроможністю підприємства

9.1. Конкурентоспроможність підприємства та чинники, які визначають її рівень.

Підходи до визначення конкурентоспроможності підприємства. Основні характеристики конкурентоспроможності. Структура чинників, що впливають на формування конкурентоспроможності підприємства. Зовнішні чинники впливу. Внутрішні аспекти забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Система показників оцінювання конкурентоспроможності підприємства. Умови забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

9.2. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства.

Сутність поняття «управління конкурентоспроможністю підприємства». Мета і завдання управління конкурентоспроможністю підприємства. Система управління конкурентоспроможністю підприємства, її основні елементи. Функції та методи процесу управління конкурентоспроможністю підприємства. Основні етапи процесу управління конкурентоспроможністю підприємства.

9.3. Методи оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства.

Основні принципи та загальний порядок оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства. Класифікація методів оцінювання конкурентоспроможності підприємства за ознакою підходу до оцінювання. Класифікація за ознакою «форма представлення результатів»: графічні, матричні, табличні, розрахункові. Специфічні (метод оцінювання стратегічного потенціалу, метод оцінювання КСП за окремими елементами комплексу маркетингу та ін.) та комплексні (розрахунок інтегрального показника конкурентоспроможності, метод визначення конкурентоспроможності на основі теорії ефективної конкуренції, метод оцінювання конкурентного статусу підприємства та ін.) розрахункові методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

Тема 10. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства

10.1. Концепція соціальної відповідальності та особливості її застосування в Україні.

Сутність соціальної відповідальності бізнесу та еволюція концепції. П'ять основних положень Концепції корпоративної соціальної відповідальності К. Девіса. Основні визначення соціальної відповідальності бізнесу. Корпоративна соціальна відповідальність. Основні принципи, на основі яких формується соціальна відповідальність. Специфіка і складність соціальних проблем в Україні. Найбільш популярні в Україні аспекти соціальної діяльності бізнесу.

10.2. Соціальні чинники забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Сутність соціальної політики на підприємстві. Внутрішня соціальна політика та напрями внутрішніх інвестицій. Зовнішня соціальна політика та її напрями. Вплив соціальної політики на конкурентні переваги підприємства та його конкурентоспроможність в цілому.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: проблемні лекції, робота в малих групах, мозкові атаки, презентації результатів.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. **Порядок поточного оцінювання знань з дисципліни для студентів денної форми навчання.**

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять, і має на меті перевірку рівня сформованості професійних компетентностей та їх складових. Поточний контроль успішності навчальної діяльності студента здійснюється за складовими:

оцінка результативності у формуванні практичних умінь, що є складовими професійної компетентності (в процесі проведення практичних занять);

контроль сформованості теоретичних знань (у вигляді проведення контрольних робіт за матеріалом тем навчальної дисципліни);

контроль самостійної роботи (передбачає оцінювання результатів самостійної роботи та виконання домашніх завдань);

контроль активності у процесі засвоєння теоретичного матеріалу (оцінювання активності студента під час лекційної роботи). Не отримані бали за основними видами робіт студенту може бути компенсовано балами за написання та опублікування наукової статті – до 5 балів (*).

Максимально можлива кількість балів за видами та формами робіт:

робота на лекції – 3,5 балів;

активна участь у виконанні практичних завдань – 9,5 балів;

перевірка самостійної роботи – 9 балів;

експрес-опитування – 6 балів;

презентація – 2 бали;

поточна контрольна робота – 10 балів;

колоквіум – 20 балів;

іспит – 40 балів.

Проміжний контроль.

Проміжний контроль рівня сформованості компетентностей за дисципліною здійснюється у формі колоквіуму, що передбачає проведення тестування та вирішення трьох завдань: стереотипного, діагностичного та евристичного. Проміжний контроль здійснюється двічі за семестр. Сума балів, яку студент може набрати за умови успішного проходження першого та другого колоквіумів – 9 балів за перший та 11 балів за другий.

Завдання для колоквіуму за першим змістовим модулем містять: тестові завдання, 1 стереотипне завдання та 2 діагностичних завдання. Максимальна кількість балів – 9.

Тестове завдання – максимальна кількість балів – 4 балів.

Стереотипне завдання – максимальна кількість балів – 1 бали.

Діагностичне завдання – максимальна кількість балів – 2 бали за кожне завдання.

Тестове завдання містить 10 запитань одиничного і множинного вибору щодо перевірки знань основних категорій та теоретичних положень навчальної дисципліни. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів до тем, що вивчаються в межах модулів навчальної дисципліни.

Завдання стереотипного та діагностичного рівнів становлять ситуативні задачі за тематикою змістового модулю, що можуть містити розрахункові елементи.

Критеріями оцінки правильності вирішення стереотипного завдання є відповідність дій еталонному алгоритму вирішення та правильність розрахунку.

Критеріями оцінки правильності вирішення діагностичного завдання є правильність вибору методу рішення, що відповідає умовам ситуації, та правильність розрахунку.

Завдання для колоквиуму за другим змістовим модулем містять: тестові завдання, 1 стереотипне завдання, 1 діагностичних завдання, 1 евристичне завдання. Максимальна кількість балів – 11.

Тестове завдання – максимальна кількість балів – 4 балів.

Стереотипне завдання – максимальна кількість балів – 1 бали.

Діагностичне завдання – максимальна кількість балів – 2 бали.

Евристичне завдання – максимальна кількість балів – 4 бали.

Вирішення евристичного завдання передбачає виявлення рівня сформованості у студента здатності до практичного застосування набутих умінь та вибору оптимального шляху розв'язання комплексної проблеми, що містить елементи невизначеності, в межах тематики навчальної дисципліни.

Критеріями, за якими оцінюється успішність вирішення студентом евристичного завдання є: правильність у відборі релевантної інформації; логіка побудови алгоритму дій; правильність використання обраного інструментарію (та, додатковий критерій евристичного завдання другого колоквиуму - оптимальність обраного варіанту дій).

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожний екзаменаційний білет складається із 15 тестових завдань та 4 практичних ситуацій (одного стереотипного, двох діагностичних та одного евристичного завдання).

Тестове завдання – максимальна кількість балів – 15 балів.

Стереотипне завдання – максимальна кількість балів – 4 бали.

Діагностичне завдання – максимальна кількість балів – 6 балів за кожне завдання.

Евристичне завдання – максимальна кількість балів – 9 балів.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Те-ма	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція «Сучасні теорії конкуренції»	Активна робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Семінарське заняття на тему: "Теоретичні основи конкурентних відношень"	Активна участь у дискусії	1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття.	Активна участь у дискусії	–
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Державне регулювання конкуренції».	Активна робота на лекції	–
	Семінарське заняття	Семінарське заняття на тему: "Державне регулювання конкуренції"	Активна участь у дискусії	1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до семінарського заняття.	Активна участь у дискусії	–
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Діагностика конкурентного середовища підприємства»	Активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне завдання: Оцінка конкурентних позицій підприємства за допомогою моделей Boston Consulting Group, Mc Kinsey. Експрес-опитування	Експрес-опитування	3
Побудова конкурентної карти ринку.		Захист результатів виконання завдань	2	

Тема 3.	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття та експрес-опитування.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання самостійної роботи	Перевірка СРС	3
Тема 4.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових»	Активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне завдання: Оцінка конкурентоспроможності потенціалу методом набору конкурентоспроможних елементів. Поточна контрольна робота за темами 1-4	Захист результатів виконання завдань	0,5
			Поточна контрольна робота	4
		Практичне завдання: Оцінка конкурентоспроможності підприємства різними методами за даними фінансової звітності	Захист результатів виконання завдань	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка поточної контрольної роботи	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять.	–	
Тема 5.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Формування конкурентних переваг підприємства»	Активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне завдання: Інтегральна оцінка конкурентної стратегії підприємства Колоквіум за змістовий модуль 1	Захист результатів виконання завдань	1
			Колоквіум	9
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Підготовка до колоквіуму: вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань	Перевірка колоквіуму	–	
Тема 6.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства».	Активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне завдання: Обґрунтування конкурентних стратегій щодо формування конкурентних переваг підприємства Оцінка конкурентоспроможності продукції різними методами	Експрес-опитування	3
Захист результатів виконання завдань			1	

Тема 6.	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
		Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання самостійної роботи «Формування стратегічного набору підприємства»	Перевірка СРС	3
Тема 7.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства».	Активна робота на лекції	–
	Практичне заняття	Практичне завдання: Оцінка конкурентоспроможності продукції різними методами	Захист результатів виконання завдань	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
Тема 8.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Особливості управління конкурентоспроможністю продукції».	Активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне завдання: Оцінка конкурентоспроможності продукції різними методами	Захист результатів виконання завдань	1
		Практичне завдання: Аналіз та обґрунтування варіантів диверсифікації.	Захист результатів виконання завдань	1
		Поточна контрольна робота за темами 5-8.	Поточна контрольна робота	6
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка поточної контрольної роботи	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–
Тема 9.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Управління конкурентоспроможністю підприємства».	Активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне завдання: Оцінка конкурентоспроможності підприємства за допомогою графоаналітичних методів	Захист результатів виконання завдань	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	Захист результатів виконання завдань під час практичних занять	–

		Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання самостійної роботи	Перевірка СРС	3
Тема 10.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства»	Активна робота на лекції	–
	Практичне заняття	Колоквіум за змістовний модуль 2	Колоквіум	11
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Підготовка до колоквіуму: вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань	Перевірка колоквіуму	–
	Іспит			40

Рекомендована література

Основна

1. Селезньова Г. О. Управління конкурентоспроможністю підприємства : конспект лекцій / Г. О. Селезньова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 196 с.
2. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / С. М. Кліменко, Т. В. Омеляненко, Д. О. Барабань та ін. – К. : КНЕУ, 2008. – 520 с.

Додаткова

3. Булах І. В. Оцінка конкурентоспроможності підприємства сфери телекомунікацій : монографія / І. В. Булах, Т. Б. Надтока. – Донецьк. : ДРУК-ІНФО, 2010. – 244 с.
4. Драган О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : монографія / О. І. Драган. – К. : ДАКККіМ, 2006. – 160 с.
5. Іванов Ю. Б. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток: Монографія / Ю. Б. Іванов, П. А. Орлов, О. Ю. Іванова. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 352 с.
6. Іванов Ю. Б. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства : монографія / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко ; [за заг. ред. Ю. Б. Іванова, О. М. Тищенко. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006. – 384 с.
7. Лифиц И. М. Конкурентоспособность товаров и услуг : учеб. пособ. / И. М. Лифиц. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Высшее образование; Юрайт-Издат, 2009. – 460 с.
8. Піддубний І. О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / І. О. Піддубний, А. І. Піддубна ; [за ред. проф. І. О. Піддубного. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2004. – 264 с.
9. Портер М. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость : пер. с англ. – 3-е изд. / М. Портер. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 715 с.
10. Сіваченко І. Ю. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств : навч. посіб. / І. Ю. Сіваченко, Ю. Г. Козак, Ю. І. Єхануров ; [за ред. І. Ю. Сіваченко, Ю. Г. Козака, Ю. І. Єханурова. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.
11. Сумець О. М. Оцінка конкурентоспроможності сучасного промислового підприємства : навч.-практ. посіб. для студентів економ. спец. / О. М. Сумець, О. Є. Сомова, Є. Ф. Пеліхов. – К. : Професіонал, 2007. – 208 с.
12. Тарнавська Н. П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика / Н. П. Тарнавська. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. – 570 с.

Інформаційні ресурси

13. Сайт ПНС ім. С. Кузнеця. Методичне забезпечення з навч. дисципліни «Управління конкурентоспроможністю підприємства» [Електронний ресурс] / Г. О. Селезньова. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=5329>